

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

МІСЦЕВА ІНІЦІАТИВА

ЗНАЙ, ЗАСТОСОВУЙ ТА ВПЛИВАЙ!

ФОРМИ ГРОМАДСЬКОЇ УЧАСТІ

Переваги їх застосування:

залучення жителів до процесу прийняття рішень в громаді

покращення підзвітності та прозорості діяльності місцевої влади

формування співвідповідальності жителів і влади за розробку та реалізацію прийнятих рішень

ЩО ТАКЕ МІСЦЕВА ІНІЦІАТИВА?

Місцева ініціатива — це письмова пропозиція з питань, які віднесені до відання місцевого самоврядування, внесена з метою розгляду на засіданні ради та ухвалення відповідного рішення.

Вона має форму офіційної письмової пропозиції або ж форму проєкту рішення.

Згідно статті 9 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» жителі мають право ініціювати розгляд радою у порядку місцевої ініціативи будь-якого питання, віднесеного до повноважень органів місцевого самоврядування.

ПЕРЕВАГИ МІСЦЕВОЇ ІНІЦІАТИВИ:

- місцева ініціатива подається до місцевої ради у вигляді пропозиції або конкретного проєкту рішення готового до голосування депутатами
- депутати отримують проєкт рішення або пропозицію, що знаходиться у сфері компетенції органів місцевого самоврядування та допущене до голосування
- підписанти місцевої ініціативи знають, що мають односторонній вплив, а ініціативна група зробить усе можливе, щоб це рішення було підтримане місцевими депутатами

ЧИМ РЕГУЛЮЄТЬСЯ ПРОЦЕДУРА ІНІЦІЮВАННЯ ТА ПОДАВАННЯ МІСЦЕВОЇ ІНІЦІАТИВИ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ?

Згідно із Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» цей інструмент має бути затверджений та деталізований на місцевому рівні через ухвалення Статуту територіальної громади.

СТАТУТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ МАЄ ВИЗНАЧАТИ:

- порядок внесення місцевої ініціативи на розгляд ради
- вимоги щодо кількісного складу та порядку створення ініціативної групи
- кількість підписів, яку необхідно зібрати на підтримку місцевої ініціативи
- порядок і спосіб збору підписів
- порядок інформування жителів про результати розгляду та реалізацію місцевої ініціативи радою
- інші питання щодо реалізації місцевої ініціативи

ПРЕДМЕТ МІСЦЕВОЇ ІНІЦІАТИВИ

Ініціатива може стосуватися **будь-якого питання, віднесеного до повноважень органів місцевого самоврядування**, як-от: пропозиції облаштувати притулок для тварин, встановити новий світлофор на перехресті, створення ветеранського простору, дитячого майданчика, перегляд нормативних чи дозвільних актів або питання щодо земельних відносин, соціальних, адміністративних, освітніх, медичних послуг тощо.

МІСЦЕВА ІНІЦІАТИВА НЕ МОЖЕ МІСТИТИ:

- заклики до повалення конституційного ладу, порушення територіальної цілісності України
- пропаганду війни, насильства, жорстокості, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, заклики до вчинення терористичних актів
- посягання на права і свободи людини, інформацію, яка принижує честь і гідність, права та законні інтереси осіб
- матеріали та вислови, які становлять загрозу національним інтересам і національній безпеці України
- матеріали та заклики, які містять передвиборну агітацію, рекламу товарів, робіт та послуг
- назву юридичної чи фізичної особи без її на це згоди

ЯК ВНОСИТЬСЯ МІСЦЕВА ІНІЦІАТИВА?

Місцева ініціатива може бути внесена безпосередньо жителями, що формують ініціативну групу з-поміж жителів територіальної громади та досягли 14 років.

Місцева ініціатива не може бути внесена депутатами ради, посадовими особами органів місцевого самоврядування.

Місцева ініціатива не виноситься на розгляд виключно у випадках, коли її предмет не відноситься до відання місцевого самоврядування або вона подана ініціаторами, що не є суб'єктами подання місцевої ініціативи.

Про це обов'язково повідомляється ініціаторам.

Розгляд проєкту рішення чи питання, поданого в порядку місцевої ініціативи, відбувається відповідно до вимог регламенту ради на черговому засіданні.

У регламенті визначаються процедури розгляду місцевої ініціативи.

ЯКИЙ АЛГОРИТМ УХВАЛЕННЯ РІШЕНЬ З ПИТАНЬ МІСЦЕВОЇ ІНІЦІАТИВИ?

- Після обговорення проєкту рішення, поданого в порядку місцевої ініціативи, він обов'язково ставиться на голосування.
- За результатами розгляду питань, поданих у порядку місцевої ініціативи, рада ухвалює рішення.
- Рішення місцевої ради, ухвалене за результатами розгляду місцевої ініціативи, підлягає оприлюдненню.

МІСЦЕВА РАДА В МЕЖАХ СВОЇХ ПОВНОВАЖЕНЬ МОЖЕ:

1. Прийняти місцеву ініціативу. В такому випадку зазначаються конкретні заходи для її реалізації, календарний план їх виконання та відповідальні за це посадові особи.
2. Відхилили місцеву ініціативу. В такому випадку зазначаються причини цього рішення.
3. Частково врахувати місцеву ініціативу. В такому випадку зазначаються причини цього рішення і заходи для реалізації частини врахованої пропозиції, календарний план їх виконання та відповідальні за це посадові особи.
4. Відправити проєкт рішення на доопрацювання. В такому випадку після доопрацювання проєкт рішення виноситься на розгляд ради на найближчому засіданні.

ЖИТЕЛІ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ МАЮТЬ ПРАВО ОСКАРЖИТИ:

- безпідставне повернення повідомлення про внесення місцевої ініціативи для усунення недоліків, не реєстрацію, невчасну реєстрацію місцевої ініціативи, неправомірну відмову в розгляді місцевої ініціативи
- недотримання посадовими та службовими особами строків, визначених локальними актами
- бездіяльність щодо розгляду місцевої ініціативи чи неприйняття рішення за результатами розгляду місцевої ініціативи
- невиконання вимог щодо оприлюднення інформації та документів, що стосуються ініціювання, підготовки, розгляду місцевої ініціативи та прийняття рішення за його результатами
- неповідомлення уповноваженого представника ініціативної групи про розгляд місцевої ініціативи
- розгляд місцевої ініціативи органами ради чи самою радою без участі ініціативної групи, ненадання можливості для виступу
- інші дії чи бездіяльність, що порушують вимоги розроблених процедур.

Жителі громади можуть використовувати передбачені у законодавстві форми громадської участі навіть за відсутності Статуту територіальної громади. Місцева ініціатива сприяє налагодженню і підтримці партнерства між місцевою владою та жителями громади.

ВАЖЛИВО!

КОНТАКТИ:

Центр «Доброчин»

вул. Жабинського 13, к. 42,
м. Чернігів, 14017

Dobrocn@gmail.com

www.dobrochyn.org.ua

facebook.com/Dobrochyn

© Громадська організація "Центр Доброчин", 2025. Усі права захищені.

Буклет виготовлено в рамках проекту «Посилення стійкості територіальних громад та дієвої взаємодії влади і громади», який реалізує ГО «Центр Доброчин» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження».

Матеріал представляє позицію авторів і не обов'язково відображає позицію Міжнародного фонду «Відродження».